

M. p. piątek 12 stycznia 1945 r.

Rok II Nr. 8 (284)

Premier Arciszewski mówi:

ZASTOSOWANIE KARTY ATLANTYCKIEJ - ROZWIĄZANIEM PROBLEMU POLSKO-ROSYJSKIEGO

Nowy Jork 11. I

W "New York Times" ukazał się wywiad z premierem Arciszewskim, w którym czytamy m. in.: "Zastosowanie zasad Karty Atlantyckiej przez trzy wielkie mocarstwa przyniosłoby natychmiastowe rozwiązanie problemu rosyjsko-polskiego, który powoduje rozdziewki wśród Zjednoczonych Narodów - oświadczył premier Arciszewski. Następnie stwierdził on, że główną obawą Polski jest to, by nie była ona zamieniona przez Wielką Trójkę w "państwo wasalne", którego niezależność byłaby fikcją. Premier Arciszewski dodał, że próżnym byłoby forsować układ terytorialny między Polską i Rosją bez udzielenia uprzednio pełnej gwarancji rzeczywistej niepodległości Państwa Polskiego.

Premier Arciszewski określił komitet lubelski, jako "narządzie obcego państwa" mówiąc, że o ile z zadowoleniem powitałby Mikołajczyka i Stronnictwo Ludowe w swym rządzie, to nie może być mowy o jakiegokolwiek koalicji z działającym z ramienia Rosji "tymczasowym rządem lubelskim".

Premier wspominał o chłodnym poparciu swego rządu ze strony Churchilla i Elena jako o fackie dowodzącym o niezależności tego rządu od rządu brytyjskiego - w przeciwieństwie do pieczętowości, jaką otacza Moskwa reżim konkurencyjny. Wyraził dalej wielkie zainteresowanie wiadomościami, że armia komitetu lubelskiego, będąca pod dowództwem Żymierskiego, została wyposażona przez Sowiety w materiał dostarczony na zasadzie "lease and lend" przez Stany Zjednoczone; Premier wyraził wątpliwość, czy podatnik amerykański zgadza się na przekazanie przez Sowiety amerykańskiego materiału wojennego rządowi, którego nie uznają ani Stany Zjednoczone, ani Wielka Brytania. Twierdzenia komitetu lubelskiego, jakoby miał on w swej dyspozycji dużą armię, premier określił jako przesadzone, aczkolwiek Rosjanie aresztują członków ruchu podziemnego, podporządkowanego Rządowi Polskiemu w Londynie i zmuszają ich do wstąpienia w szeregi oddziałów, działających pod kontrolą armii czerwonej. Premier dodał, że "nie będzie żadnego rozłamów wśród sił polskiego oporu podziemnego". Siły te odbierały i nadal będą odbierać rozkazy z Londynu. Formy polskiego ruchu podziemnego są niezmiennie od 5 lat. Ruch ten stanowi zupełną jedność i tworzy Polskie Państwo Podziemne, któremu podlega Polska Armia Krajowa.

Następnie premier polski oświadczył, że jego zdaniem trzej przywódcy wielkich mocarstw przy następnym spotkaniu winni oprzeć formę rozwiązania trudności polsko-rosyjskich na Karcie Atlantyckiej, która została uznana za podstawę wspólnej polityki przez wszystkie Narody Zjednoczone. Premier wierzy, że "nie trzeba będzie wielkiej pomysłowości, aby znaleźć praktyczne zastosowanie tego dokumentu do obecnego kryzysu", przez co miał on prawdopodobnie na myśli, że jeśli Rosja nie będzie nalegać na natychmiastowe dokonanie poprawek granicznych, całe rozwiązanie sporu terytorialnego będzie mogło być odłożone do czasu swobodnych wyborów, które nastąpią po wojnie pod nadzorem sprzymierzonych.

Premier Arciszewski stwierdził ponadto, że obawy które Polska żywi obecnie wobec intencji rosyjskich usprawiedliwione są "rosyjską polityką faktów dokonanych, jak również deportacjami, obozami koncentracyjnymi, aresztowania-

mi, zniesieniem wolności prasy, słowa i zgromadzeń publicznych, stworzeniem fikcyjnych partyj i samego komitetu lubelskiego, oraz układami tego komitetu z rządem rosyjskim". Rząd polski-powiedziać premier-gotów jest rozpocząć rokowania z Rosją i szczerze pragnie ustanowienia z nią przyjaznych stosunków. Gotów on jest współpracować ze "wiązką Sowietkim, lecz nie zechce stać się częścią republiki sowieckiej - nawet pod nazwą "niepodległej Polski".

KRÓL PIOTR PRZECI-

UKŁADOWI Z TITO

Londyn 11. I Król Piotr Jugosłowiański wydał dziś oświadczenie w którym ustosunkował się do układu zawartego przez premiera Subasicza z Tito. Król sprzeciwia się wprowadzeniu regencji, która ma działać w sposób przewidziany w tym układzie. Nie zgadza się również, aby t. zw. komitet wyzwolenia narodowego (organizacja Tito) miał nieograniczone prawa ustawodawcze aż do chwili wyboru zgromadzenia narodowego. Król proponuje utworzenie ^{rządu} w którym reprezentowane byłyby wszystkie partie polityczne, działające na terenie Jugosławii.

NOWE FAŁSZERSTWO KOMITETU LUBELSKIEGO

Londyn 11.I Minister Informacji i Dokumentacji dr. Pragier złożył wczoraj w imieniu rządu polskiego następujące oświadczenie: "Radio lubelskie w swych wysiłkach zmierzających do zniesławienia rządu polskiego nie zawahało się wykorzystać dla swych celów najstraszliwszej tragedii ludzkiej - masakry Żydów polskich dokonanej przez Niemców - rzucając najohydniejsze i fałszywe oskarżenia na polską Armię Krajową. Oskarżenia te nie zawierają ani słowa prawdy i spotkały się z zaprzeczeniem przywódców żydostwa polskiego, którzy od początku wojny jaknajbardziej skutecznie współpracowali z rządem polskim w niesieniu pomocy Polakom i Żydom w okupowanej Polsce podczas ich walki na śmierć i życie. Rząd polski potępia jaknajbardziej tę nową napaść na naród polski i na jego bohaterów obrońców".

AMERYKANIE ZDOBYLI LAROCHE

Kwatera Główna gen. Eisenhowera 11.I Dziś o świcie oddziały amerykańskiej I armii zdobyły miasto Laroche, kluczową pozycję niemiecką w klinie ardeńskim. Niemcy nadal wycofują się z zachodniej części klina i według doniesień komunikatu niemieckiego, zajęli pozycję za rzeką Ourthe. Patrole amerykańskie przeprowiły już przez tę rzekę i wojska sojuszników rozpoczęły manewr oskrzydlający te nowe pozycje niemieckie. Ostatnia droga zaopatrzenia Niemców, biegnąca poprzez klin ze wschodu na zachód, przecięta została przez wojska sojuszników na zachód od miejscowości Houffalize. Na skrzydle południowym wojska gen. Bradley'a poczyniły pewne postępy w rejonie Bastogne. Na skrzydle północnym sojusznicy również posunęli się naprzód na południe od Stavelot i Malmedy. Ogółem obszar klina został już zredukowany o 1/3. Jednakże postępy wojsk sojuszników są b. powolne, gdyż Niemcy pozostawiają za sobą rozległe pola minowe, które pokryte są grubą warstwą śniegu. W Alzacji sytuacja wojsk sojuszników uległa dalszej poprawie. Oddziały VII armii doszły z powrotem do miasta Rohrbach. Również na północ i południe od Strasburga postępy niemieckie zostały zupełnie zahamowane.

CZY DOJDZIE DO POROZUMIENIA Z EAM?

Ateny 11.I Rozmowy z gen. Scobie z przedstawicielami EAM trwały całą noc. Miano osiągnąć niemal zupełne porozumienie co do warunków zawieszenia broni. W międzyczasie wojska brytyjskie oczyszczają dalsze połacie kraju. Dotarły one już do punktu, położonego o 100 km. na północ od Aten. Inna kolumna brytyjska dotarła do ujścia kanału korynckiego (60 km. na zachód od Aten). Grecka partia socjalistyczna wycofała się z EAM. Przedstawiciele Zw. Zaw. wyrazili uznanie wojskom brytyjskim.

WALKI NA FILIPINACH

Nowy Jork 11.I Wojska amerykańskie, posuwające się w głąb wyspy Luzon, są już w odległości 40 km. od ich punktów lądowania. Opór Japończyków jest dotychczas bardzo słaby. Bez przerwy odbywa się wyładowywanie nowych oddziałów, sprzętu, oraz zaopatrzenia. Marsz amerykański kieruje się na półd. wschód w kierunku stolicy Filipin Manili. Główne siły japońskie maszerują na spotkanie Amerykanów. Kolumny japońskie są stale bombardowane przez samoloty amerykańskie, które ponadto zniszczyły kilka mostów na linii kolejowej i na szosach, prowadzących z Manili na północ. Oczekuje się, że wkrótce dojdzie do największej bitwy lądowej z Japończykami, jaka stoczona została w obecnej wojnie. Osobisty przedstawiciel premiera Churchilla w Kwaterze Główniej gen. Mac Artura, gen. Lansdowne zabity został przez bombę w chwili, gdy obserwował lądowanie z pokładu okrętu wojennego.

KOŃCOWA FAZA WALK O BUDAPESZT

Londyn 11.I Korespondenci brytyjscy telegrafują z Moskwy, że walki w Budapeszcie wkraczają w końcowe stadium. Rosjanie opanowali już 3/4 miasta. Jedyne oddziały SS bronią się jeszcze zaciekle. Inne wojska niemieckie masowo się poddają, zaś Węgry zrzucają mundury i przebierają się w ubrania cywilne. Natarcie niemieckie na zachód od stolicy zostało już definitywnie powstrzymane. W Słowacji wojska sowieckie na szerokim froncie szykują się do przeprawy przez rzekę Nitra. Lada chwila rozpocznie się bój o Komarno.

STARA ODZIEŻ DLA ŻOŁNIERZY NIEMIECKICH

Berlin 11.I Ogłoszono dziś dekret Hitlera, przewidujący karę śmierci za kradzież odzieży, która obecnie zbierana jest w całych Niemczech dla wojska wśród ludności cywilnej. Przewodniczący związku zawodowych żołnierzy wezwał rodziny poległych, aby oddały ich mundury na rzecz zbiórki.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn 11.I W londyńskich kołach dyplomatycznych panuje przekonanie, że król Piotr wydał swe oświadczenie bez porozumienia z rządem brytyjskim. Wkrótce po wydaniu tego oświadczenia król rozmawiał z min. Edenem.

Moskwa 11.I Wojska sowieckie przejęły depechę jaką wysłał komendant załogi niemieckiej w Budapeszcie do naczelnego dowództwa niemieckiego, brzmi ona: "Położenie nasze jest tragiczne".

Bruksela 11.I W Belgii powołano pod broń kilka nowych roczników.